

Inrättande av Ålstensskogen och Storskogens naturreservat i Bromma

Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 16 februari 2026
Hemställan från exploateringsnämnden, miljö- och
hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Som svar på minoritetsåterremissen hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.
2. Ålstensskogen och Storskogens naturreservat inrättas, i enlighet med det syfte, de föreskrifter, den avgränsning och den skötselplan som framgår av utlåtandet och bilaga 1 till utlåtandet.

Föredragande borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Åsa Lindhagen

Sammanfattning av ärendet

Enligt kommunfullmäktiges budget 2025 ska berörda nämnder överlämna förslag på skötselplan, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat för Ålstensskogen och Storskogen. I budgetuppdraget ingår även att arbetet med naturreservat ska beakta genomförande av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur.

Under perioden maj-juni 2025 har samråd hållits om förslag till naturreservat för Ålstensskogen och Storskogen i Bromma. Exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, har i ett gemensamt ärende i november 2025 gjort en hemställan till kommunfullmäktige att fatta beslut om inrättande av Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat.

Området är beläget i sydöstra Bromma och omfattar Storskogen norr om Alviksvägen och stora delar av Ålstensskogen, Ålstensängen, Solviksängen och Solviksbadet söder om Alviksvägen. Naturreservatet är cirka 67,2 hektar, varav cirka 19 hektar utgörs av vatten. Samtliga berörda fastigheter ägs av Stockholms stad.

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet vid sammanträdet den 16 februari 2026 enligt kommunallagens regler om minoritetsåterremiss. Motiveringen till återremissen var bland annat ytterligare utredning för att utöka reservatets gränser.

Beredning efter minoritetsåterremiss

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets sammanvägda bedömning är att de synpunkter som framförts av kommunfullmäktiges minoritet har fått berättigade förtydliganden och att konsekvenserna i tillräcklig grad har belysts.

Beredning före minoritetsåterremiss

Ärendet har initierats av exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret konstaterar att inrättandet av Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat ligger i linje med kommunfullmäktiges budget 2025 och ser positivt på inrättandet.

Föredragande borgarrådens synpunkter efter minoritetsåterremiss

Ålstensskogen och Storskogens naturreservat får genom beslutet ett omfattande skydd. Cirka 99 procent av grönområdet inkluderas i reservatet. Allt arbete med skydd av natur, såväl som övrig stadsplanering, utgår ifrån att ta fram underlag och hitta välvägd gränsdragningar. Inför beslutet om antagande har förslaget som varit ute på samråd justerats något för att säkra funktionen för befintlig elnätstation, i övrigt är gränsdragningen densamma.

Arbetet med att inrätta ett naturreservat i Ålstensskogen och Storskogen har funnits med i stadens budget under många år, där i princip samtliga av fullmäktiges partier varit representerade vid olika tidpunkter. Men det är först nu som reservatet går vidare och inrättas. Vi är glada att reservatet nu kan bildas och ge skogen och naturvärdena ett omfattande skydd, samtidigt som badet kan vara en plats som stockholmarna kan fortsätta samlas på.

Föredragande borgarrådens synpunkter före minoritetsåterremiss

Stockholms stad arbetar målinriktat för att skydda mer natur inom staden. Under mandatperioden 2022 - 2026 kommer det att fattas beslut om flertalet nya naturreservat och biotopskyddsområden. Genom att skydda värdefulla naturområden i Stockholm, samtidigt som bostäder, infrastruktur och arbetsplatser kan utvecklas, skapas förutsättningar för en växande och hållbar stad.

Genom att inrätta Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat tar staden ett viktigt steg för att skydda ett sammanhängande område om cirka 67,2 hektar i sydöstra Bromma, varav omkring 19 hektar utgörs av vatten. Detta ärende är ett tydligt uttryck för stadens ansvar för att långsiktigt värna Stockholms gemensamma natur och säkerställa att dagens stockholmare och framtida generationer har tillgång till värdefulla grönområden.

En majoritet av området bedöms vara värdekärna för biologisk mångfald ur ett regionalt perspektiv och viktigt för stadens blågröna infrastruktur. Värdena är nära knutna till gamla sammanhängande ädellövs- och barrskogar med tall, gräsmarker samt en art- och individrik fladdermusfauna. Därtill rymmer området betydande kulturhistoriska värden med spår av mänsklig aktivitet från bronsåldern till i dag, och har sedan trädgårdsstadens framväxt varit en viktig plats i egenskap av naturpark.

Samtidigt är Ålstensskogen och Storskogen ett av västra Stockholms mest uppskattade rekreationsområden. Här möts höga naturvärden och vardagsnära friluftsliv. Strandpromenaderna, Ålstensängen, Solviksängen och inte minst Solviksbadet är viktiga platser för bad, motion, lek, naturupplevelser och sociala möten. Att säkerställa allmänhetens långsiktiga tillgång till dessa miljöer är en central fråga för folkhälsa, livskvalitet och jämlik tillgång till stadens gröna och blå rum.

Förslaget visar att ett starkt naturskydd kan kombineras med fortsatt tillgänglighet och utveckling. Genom tydliga föreskrifter och särskilda föreskriftsområden skapas attraktiva platser för rekreation, friluftsliv och viss utveckling av anläggningar, samtidigt som natur- och kulturvärdena ges ett långsiktigt och robust skydd. Skötselplanen, med tydligt prioriterade åtgärder för bland annat tallskogar, gamla träd, fladdermöss, groddjur och bekämpning av invasiva arter, ger goda förutsättningar för att reservatets syften ska kunna vårdas och stärkas över tid.

Ärendet är berett gemensamt mellan stadens nämnder och har förankrats genom externt samråd. Länsstyrelsen har tillstyrkt förslaget och ingen remissinstans har avstyrkt det. Sammantaget bedöms att förslaget ligger väl i linje med stadens miljöprogram, översiktsplan och långsiktiga mål för en hållbar och sammanhållen stad.

Bilagor

1. Bilaga - Förslag till beslut om bildande av Ålstensskogen och Storskogens naturreservat, dnr KS 2025/1412-3.2
2. Bilaga - Samrådsredogörelse Ålstensskogen och Storskogens naturreservat, dnr KS 2025/1412-3.3

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådens förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andrea Hedin (alla M) och borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslag till beslut.
2. Att den föreslagna gränsen för naturreservatet utökas till att omfatta samtliga numrerade delområden från Naturvärdesinventeringen så som de redovisas på sida 12 i bilaga 1 (skötselplan).
3. Att därutöver anföra följande.

Vi ser positivt på ett inrättande av Ålstensskogens och Storskogen naturreservat. Urban grönska i stadsmiljöer är viktigt för människors hälsa och välbefinnande, likväl som för ett förändrat klimat. Därför behövs en långsiktigt hållbar stadsplanering, där vi planerar in grönytor, stärker bevarande av befintlig natur och ersätter den grönska som tas bort vid nybyggnation. På flera ställen i stadens centrala styrdokument kan man läsa om vikten av grönska i staden och om att den ska öka. Men så är inte fallet när vi tittar på hur det ser ut i verkligheten. Sedan 1998 har stadens samlade grönyta minskat 389 hektar, en yta motsvarande hela Kungsholmen. Det är oroväckande utveckling som behöver tas på allvar, inte minst för att Stockholm ska fortsätta vara en attraktiv storstad.

Socialdemokraterna bostads- och integrationspolitik går ut på att bygga bort omtyckta naturområden och förtäta Stockholms unika villaområden för att bygga fler lägenheter. Just nu byggs populära grönområden bort samtidigt som omtyckta villaområden får sin karaktär förändrad genom oönska och impopulära förtätningar, som i Herrängsskogen, Karl Bondes skog, Rissneskogen, i Mälarhöjdens villaområden och Hägerstens villaområden. Moderaterna vill istället bevara Stockholms grönska och inrätta ett kommunalt mål om andelen grönska. Därför ser vi positivt på förslaget till nytt naturreservat, men anser samtidigt att samtliga delar om redovisas i Naturvärdesinventeringen på sida 12 i bilaga 1 (skötselplan) ska ingå i det kommande reservatet. Det är för oss obegripligt att Socialdemokraternas vänsterstyre har undantagit bl.a. delen precis väster om sporthallen. Där finns idag en viktig blandskog med påtagligt naturvärde och skyddade arter som behöver ges motsvarande skydd.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 25 mars 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Johan Paccamonti (M), Jan Jönsson och Isabel Smedberg-Palmqvist (båda L) som är likalydande med Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Linnéa Vinge (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår borgarrådsberedningens förslag till beslut.
2. Därutöver anför följande:

Sverigedemokraterna har blivit upplysta om att område 25 som ligger mellan smedslättens tennisbanor och Solviksängen inte är med i förslaget till naturreservat. 17 (19) Vi instämmer i Västerleds trädgårdsstads yttrande som anför att ”den föreslagna gränsdragningen följer inte Ålstensskogens naturliga förutsättningar och jordbrukslandskapets ursprungliga arrondering. Det syns ingen naturlig skillnad och gräns i naturen till område 26.” En eventuell framtida exploatering av område 25 skulle innebära ett stort ingrepp i landskapet och Ålstensskogen då marken är kuperad. Med anledning av detta föreslår vi att område 25 ska ingå i naturreservatet.

Reservation av Jonas Naddebo och Kristin Jacobsson (båda C) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslag till beslut
2. Att gränsen för naturreservatet utökas till att omfatta även delområde 25
3. Att därutöver anför följande

Centerpartiet har länge drivit att Ålstensskogen och Storskogen bör skyddas som naturreservat och välkomnar att det nu blir verklighet. Området är ett av Brommas mest uppskattade grönområden och rymmer höga natur-, kultur- och rekreationsvärden. Att långsiktigt skydda tätortsnära natur är avgörande, både för den biologiska mångfalden och för stockholmarnas möjligheter till friluftsliv, rekreation och vardagsnära naturupplevelser. Förskolor och skolor ges här värdefulla möjligheter till lek, lärande och utomhusundervisning i en naturlig lärmiljö.

Samtidigt är det anmärkningsvärt att vänstermajoriteten väljer att undanta delområde 25 ur naturreservatet för att möjliggöra exploatering. Delområdet har påtagliga naturvärden, hyser skyddade arter och utgör dessutom en naturlig entré till reservatet. En storskalig exploatering på denna plats skulle innebära ett oproportionerligt intrång i både grönområdet och den närliggande småskaliga bebyggelsen samt försvaga ambitionen om ett sammanhängande och långsiktigt naturskydd.

Stockholm behöver fler bostäder, och Centerpartiet har därför pekat ut alternativ där bostäder kan tillskapas genom att utveckla redan hårdgjorda ytor och bygga högre i kollektivtrafiknära lägen – inte genom att nagga värdefull natur i kanten.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

1. Att avslå förslaget,
2. Att utöka reservatsgränserna till att omfatta undantagna delområde 25,
3. Att stoppa planerna på hyreshus vid Alviksvägen,
4. Att därutöver anföra följande

Kristdemokraterna välkomnar initiativ för fler naturreservat i områden som inte lämpar sig för exploatering. Genom detta naturreservat ges ett långsiktigt skydd mot framtida exploatering samtidigt som det rika växt- och djurlivet lokalt bevaras. Men vi är kritiska till vänstermajoritetens beslut att undanta flera numrerade delområden ur reservatet, bland annat delområde 25 för att möjliggöra exploatering på en plats som har påtagliga naturvärden och hyser skyddade arter. Den storskaliga exploateringen som planeras innebär ett oproportionerligt intrång i både grönområdet och den närliggande villabebyggelsen.

Vi yrkade därför på en återremiss av ärendet för att utöka reservatets gränser till att omfatta samtliga numrerade delområden, samt för att dessa delområden också ska inkluderas i naturvärdesinventeringen och skötselplanen i samband med ett framtida beslut. Det är beklagligt att vänsterstyret går vidare med planerna utan att detta får gehör.

Ärendet

Enligt kommunfullmäktiges budget 2025 ska berörda nämnder överlämna förslag på skötselplan, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat för Ålstensskogen och Storskogen. I budgetuppdraget ingår även att arbetet med naturreservat ska beakta genomförande av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur.

Under perioden maj-juni 2025 har samråd hållits om förslag till naturreservat för Ålstensskogen och Storskogen i Bromma. Exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, har i ett gemensamt ärende i november 2025 gjort en framställan till kommunfullmäktige att fatta beslut om inrättande av Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat.

Området är beläget i sydöstra Bromma och omfattar Storskogen norr om Alviksvägen och stora delar av Ålstensskogen, Ålstensängen, Solviksängen och Solviksbadet söder om Alviksvägen. Naturreservatet är cirka 67,2 hektar, varav cirka 19 hektar utgörs av vatten. Samtliga berörda fastigheter ägs av Stockholms stad.

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet vid sammanträdet den 16 februari 2026 enligt kommunallagens regler om minoritetsåterremiss. Motiveringen till återremissen var bland annat ytterligare utredning för att utöka reservatets gränser.

Beredning efter minoritetsåterremiss

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret Namn på nämnden

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att inrättandet av Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat ligger i linje med kommunfullmäktiges budget 2025 där berörda nämnder gavs i uppdrag att överlämna förslag på skötselplan, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat för Ålstensskogen och Storskogen år 2025. I budgetuppdraget ingår även att arbetet med naturreservat ska beakta genomförande av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur. Stadsledningskontoret konstaterar att detta har beaktats i förslaget. Beslut om skydd av området som naturreservat är förenligt med gällande översiktsplan och bidrar till att uppnå Stockholms stads miljömål "Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem".

Områdets värden har kartlagts med en naturvärdesinventering (NVI) enligt svensk standard (SS 199000:2023) med tilläggen kartering av Natura 2000, fördjupad inventering av svampar och fladdermöss samt detaljerad redovisning av artförekomst. Resultatet har utgjort kunskapsunderlag vid bildandet av Ålstensskogens naturreservat.

I en naturvärdesinventering klassificeras områdets biologiska mångfald och naturvärde i fyra huvudklasser (1-4). Klass 1 är av högsta naturvärde, klass 2 är av högt naturvärde, klass 3 är av påtagligt naturvärde och klass 4 har visst naturvärde.

Samtliga biotoper med högsta eller högt naturvärde ingår i reservatet. De högsta naturvärdena är knutna till gamla tallskogar och hållmarkstallskogar, ett område med biotoptypen hållmarkshed och ett område med biotoptypen ekhage. I naturreservatet ingår de områden som uppfyller kvalitetskrav för att klassas som Natura 2000-naturtypen taiga.

I naturvärdesinventeringen av Ålstensskogen-Storskogen ingår området vid tennishallen utmed Alviksvägen (delområde nummer 25 i NVI). Delområdet är av klass 3. Området består av blandskog och de värdearter som identifierats är grönfink (visst signalvärde och klassificeras som starkt hotad), blåsippa (visst signalvärde) och liljekonvalj (obetydligt signalvärde).

Skälet till att området vid Alviksvägen (NVI:s område 25) avgränsats bort från reservatet är att uppdraget även har varit att arbetet med naturreservat ska beakta genomförande av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur.

NVI:s område nummer 44 består av äldre ädellövskog av klass 3. Området har utelämnats då det ligger åtskilt från den i övrigt sammanhängande Storskogen.

Utelämnandet av dessa områden bedöms inte påverka den ekologiska funktionaliteten i landskapet eller den långsiktiga möjligheten att nå stadens mål om en rik biologisk mångfald.

Stadsledningskontorets sammanvägda bedömning är att de synpunkter som framförts av kommunfullmäktiges minoritet har fått berättigade förtydliganden och att konsekvenserna i tillräcklig grad har belysts.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige beslutar att återremissen kan anses besvarad med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att inrätta Ålstensskogen och Storskogens naturreservat med det syfte, föreskrifter och avgränsning som framgår av bilaga 1 till detta tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 6 november 2025 följande.

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna förslaget och föreslår att kommunfullmäktige förklarar Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat, enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Rita Valanko m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Gabriel Kroon (SD), se Reservationer m.m

Ersättaryttrande av Aron Modig (KD), se Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 4 november 2025 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förslaget och föreslår att kommunfullmäktige förklarar Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat, enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 6 november 2025 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna förslaget och föreslår att kommunfullmäktige förklarar Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat, enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna samrådsredogörelsen, enligt tjänsteutlåtandets bilaga 2.
3. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), och Cecilia Obermüller (MP), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Mats Johnsson (SD), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Mikael Valier Furtenbach (KD), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets och miljöförvaltningens gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 15 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

I det här ärendet redovisas en sammanfattning av förslag till beslutsdokumentet som innehåller en beskrivning av naturreservatets syfte, avgränsning och föreskrifter samt förslag till skötselplan, i enlighet med uppdrag i budget 2025. Förslaget redovisas i sin helhet i bilaga 1 till detta ärende. Detta utgör tillsammans det underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat i Ålstensskogen och Storskogen.

Förslag till beslutsdokument för bildande av Ålstensskogen och Storskogens naturreservat (bilaga 1) har tagits fram i samarbete mellan exploateringskontoret,

stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och Bromma stadsdelsförvaltning. Förslaget har även stämts av med stadsmuseet, fastighetskontoret och trafikkontoret.

Föreslagen yta för naturreservat är cirka 67,2 hektar och är beläget i sydöstra Bromma. Området omfattar Storskogen norr om Alviksvägen och större delar av Ålstensskogen, Ålstensängen, Solviksängen, Solviksbadet söder om Alviksvägen samt vattenområdet cirka 100 meter ut i Mälaren.

Ålstensskogen och Storskogen utgör ett ekologisk särskilt betydelsefullt kärnområde inom stadens blågröna infrastruktur, även kallad ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO). Området är en kulturhistoriskt värdefull miljö som utgör ett välbesökt rekreativt område.

Att skydda området som naturreservat är förenligt med gällande översiktsplan och bedöms ligga i linje med översiktsplanens mål samt flera av de nationella och kommunala miljömålen. Samråd om förslag till naturreservat hölls under maj–juni 2025. I detta ärende redovisas en sammanfattning av samrådsredogörelse. För stadsbyggnadsnämnden redovisas det i sin helhet i bilaga 2. Länsstyrelsen har tillstyrkt förslaget och ingen remissinstans har avstyrkt förslaget.

Kontoren överlämnar därmed förslag till beslutsdokument (bilaga 1), till exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden för att godkänna och föreslår att kommunfullmäktige förklarar Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat.

Bakgrund

I Stockholm finns många områden med höga natur-, kultur- och rekreativa värden, vilket bidrar till stadens attraktivitet. Att det finns många sådana områden beror på Stockholms unika läge mellan Mälaren och Östersjön och det variationsrika sprickdalslandskapet, tillsammans med att människor sedan bronsåldern brukat marken samt frånvaro av rationellt skogsbruk. Detta har tillsammans skapat gynnsamma förutsättningar för ett rikt växt- och djurliv.

Genom att skydda värdefulla naturområden i Stockholm och samtidigt bibehålla utvecklingspotentialen för bostäder och viktig infrastruktur, kan staden planera långsiktigt för en växande och hållbar stad. Naturområden som skyddas bidrar till att stockholmarna får fortsatt tillgång till grönområden och bidrar samtidigt till den klimatanpassning som behövs för att möjliggöra en tätare och robustare stad.

Skydd av kärnområden av tillräcklig storlek och kvalitet är också en viktig del i att säkerställa en fungerande blågrön infrastruktur med rik biologisk mångfald och livskraftiga ekosystem. En rik biologisk mångfald lägger grunden för robusta och motståndskraftiga ekosystem som krävs för att kunna tillhandahålla viktiga naturnyttor (ekosystemtjänster).

Idén om att bilda ett naturreservat i Ålstensskogen tog sin början för ungefär 100 år sedan. På 1920-talet utelämnades Ålstensskogen i stadsplanerna i avvaktan på ett

avgörande om områdets användning med anledning av diskussioner om värnandet av Stockholms särpräglade natur. En stadsplan fastställdes 1947 som anger att området i huvudsak ska bevaras som naturreservat.

Ärendet

Beskrivning av området

Ålstensskogen och Storskogen utgör en viktig värdekärna i stadens grönbå infrastruktur. Cirka 67 procent av området bedöms vara värdekärna för biologisk mångfald, ur ett regionalt och nationellt perspektiv. Värdena är främst knutna till gamla sammanhängande barrskogar som domineras av gamla tallar, men även till de kulturpräglade ädellövs- och gräsmarkerna samt en art- och individrik fladdermusfauna.

Figur 1. I Ålstensskogen och Storskogen finns värdefulla barrskogsmiljöer med vackra gamla tallar.

Området utgörs även av en kulturhistoriskt värdefull miljö med spår av mänsklig aktivitet från bronsåldern till idag. Vid planering av utbyggnad av trädgårdsstaden bevarades Storskogen och Ålstensskogen som naturparker. Ålstensparken och Ålstensskogen lyftes fram som 1920-talets främsta exempel på denna typ av park.

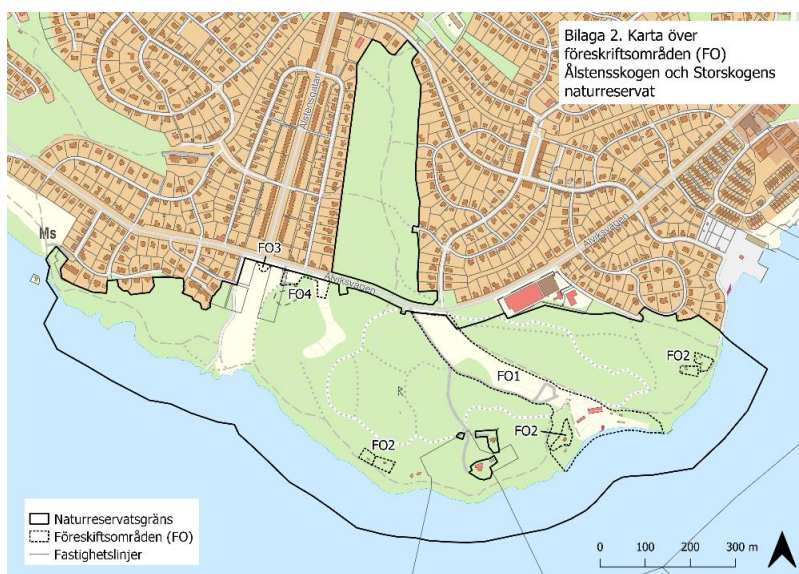
Vidare utgör området ett värdefullt och välbesökt rekreationsområde som erbjuder god möjlighet till olika naturupplevelser, lugn och ro, sociala möten, motion och lek.

Figur 2. Strandpromenaden i Ålstensskogen erbjuder olika naturupplevelser, lugn och ro men även platser för sociala möten.

Förslag till avgränsning

Föreslagen yta för naturreservat är cirka 67,2 hektar, varav cirka 19 hektar utgörs av vatten. Området är beläget i sydöstra Bromma och omfattar Storskogen norr om Alviksvägen och stora delar av Ålstensskogen, Ålstensängen, Solviksängen och Solviksbadet söder om Alviksvägen. Vidare sträcker sig reservatet cirka 100 meter ut i Mälaren. Samtliga berörda fastigheter ägs av Stockholms stad. Två villor med omkringliggande mark ingår inte i reservatet. Dessa kan komma att avstyckas och fastighetsbildas vid en eventuell detaljplaneändring.

Figur 3. Karta över förslagen gräns och föreskriftsområden för Ålstensskogen och Storskogens naturreservat.

Förslag till syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att långsiktig skydda och vårda värdefulla natur- och kulturmiljöer samt att skydda och återställa livsmiljöer för skyddsvärda arter. Områdets variationsrika natur- och kulturlandskap med dess sammanhängande skogar såsom gamla tallskogar, ekhagar, gräsmarker och strandmiljöer ska bevaras, vårdas och vid behov restaureras.

Syftet är också att bevara och inom ramen för biologisk mångfald utveckla och tillgängliggöra ett tätortsnära naturområde av stor betydelse för allmänhetens friluftsliv, naturupplevelser, folkhälsa och rekreation. Områdets mångfald av upplevelsevärden och besökarnas möjlighet till motion, lek och friluftsaktiviteter, ska stärkas på ett hållbart sätt som inte påverkar naturvärdena.

Förslag till föreskrifter

Reservatsföreskrifterna är centrala i reservatsbeslutet för att syftet med reservatet ska kunna uppnås och tillgodoses. Miljöbalken reglerar myndigheternas skyldigheter och möjligheter att besluta om föreskrifter för ett naturreservat enligt följande:

- Föreskrifter som ska beslutas om de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet (A-föreskrifter).
- Föreskrifter som får beslutas om det behövs för att tillgodose syftet med reservatet och som förpliktar ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla intrång (B-föreskrifter).
- Föreskrifter som får beslutas om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet och som reglerar rätten att färdas och vistas i ett område och om ordningen i övrigt i området (C-föreskrifter).

Föreskrifterna utformas vanligtvis som förbud för att skapa ett definitivt skydd. Dispens kan enbart ges om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte. Föreskrifter kan också innebära förbud mot att vidta en åtgärd utan tillstånd från Stockholms stad.

Förslaget innefattar ett flertal föreskriftsområden (FO) där särskilda föreskrifter och undantag gäller. FO1 omfattar Solviksängen och Solviksbadet. Här ger föreskrifterna större utrymme att utveckla service och anläggning för lek, rekreation och motion än i resterande område. FO2 utgörs av arrenden och marken intill ”Solviksvillan” där undantag från ett flertal föreskrifter görs.

Förslag till skötselplan

En skötselplan ska ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat. Skötselplaner är inte juridiskt bindande och kan uppdateras vid behov. Skötselplanen beskriver de åtgärder som behöver vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna

uppnås och tillgodoses. Den beskriver även vilka åtgärder som får vidtas av förvaltaren inom ramen för dennes befogenheter och ansvar.

Skötselplanen innehåller en beskrivning av områdets värden och skötsel samt hur uppföljning ska ske. Förslag till skötselplanen för Ålstensskogen och Storskogen innehåller 18 skötselområden. För varje skötselområde beskrivs områdets nuvarande tillstånd, en målbild och åtgärder. De mest prioriterade åtgärderna omfattar löpande skötsel av tallskogar, kulturpräglade ädellövmiljöer och artrika miljöer med förekomst av gamla träd, åtgärder för fladdermöss och groddjur samt bekämpning av invasiva arter.

Intresseprövning

Att skydda området formellt som naturreservat bedöms vara det mest effektiva sättet för att långsiktigt bevara och utveckla områdets biologiska mångfald, ekologiska funktioner samt rekreativa och kulturella värden. Naturreservatsbildningen bedöms stärka områdets funktion som del av ett ekologiskt särskilt betydelsefullt kärnområde med dess spridningsvägar och ekosystemtjänster.

Avgränsningen av naturreservatet har utgått från områdets befintliga och potentiella natur-, kultur- och rekreativa värden samt tagit hänsyn till stadsutvecklingsmöjligheter och eventuella behov för befintliga verksamheter i området kring Alviksvägen. I detta område har en mindre del av Ålstensskogen lämnats utanför reservatsgränsen.

Att inrätta ett naturreservat bedöms vara förenligt med gällande detaljplaner.

Avgränsningen skapar tillsammans med föreskrifterna och skötselplanen förutsättningar för att värdena avseende natur, rekreation och kultur ska kunna bevaras och stärkas, så att syftena med naturreservatet kan uppnås.

Måluppfyllelse

Föreslaget reservat stödjer det nationella miljökvalitetsmålen *God bebyggd miljö*, *Ett rikt växt- och djurliv* och *Levande skogar*. Förslaget ligger även i linje med Stockholms stads miljöprogram 2023–2030 och bedöms bidra till ett flertal målområden: *Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem*, *Ett klimatanpassat Stockholm* och *En rättvis och inkluderande omställning*. Förslaget är förenligt med gällande översiktsplan och bedöms ligga i linje med översiktsplanens mål om en växande, sammanhängande, klimatsmart och tålig stad samt med stadens bostadsmål och åtaganden inom överenskommelser om infrastrukturutbyggnad. Föreslaget naturreservat ligger även i linje med den markanvändning som anges i den lokala stadsutvecklingskartan för Bromma.

Ekonomi

Kostnader vid planeringen för inrättandet av naturreservatet har utöver nedlagd tid på respektive kontor, utgjorts av utgifter för framtagande av utredningar, skötselplanen och samråd och har uppgått till 1 050 000 kronor.

Investeringsutgifter för iordningställande av naturreservatet i form av utsättning och märkning av gräns, skyltning, åtgärder för att förbättra områdets rekreativa och ekologiska värden och kungörelse bedöms uppgå till cirka 5 390 000 kronor.

Samtliga investeringsutgifter finansieras av exploateringsnämndens driftbudget. Genomförandebeslutet har tagits på delegation och redovisas i exploateringsnämnden.

Drift och underhåll

Driftkostnader åligger Bromma stadsdelsnämnd. Driftsmedel fördelas enligt finansieringsmodellen för naturreservat.

Tillsyn

Tillsyn enligt miljöbalken av reservatet åligger miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Ärendets beredning

I kommunfullmäktiges budget 2019–2023 fick stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att utreda naturreservatsbildning i Ålstensskogen och Storskogen.

I budget 2024 och 2025 reviderades uppdraget till att berörda nämnder ska överlämna förslag på skötselplan, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat för Ålstensskogen och Storskogen år 2025. I budgetuppdraget ingår även att arbetet med naturreservat ska beakta genomförande av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur.

Under 2024 och 2025 har berörda förvaltningar i samarbete med Bromma stadsdelsförvaltning tagit fram nödvändiga underlag och utredningar, arbetat fram ett förslag till reservatsgräns och ett förslag till beslut samt en skötselplan.

Den 24 april 2025 beslutade stadsbyggnadsnämnden att uppdra åt stadsbyggnadskontoret att samråda om förslag till naturreservat för Ålstensskogen och Storskogen i Bromma. Samråd hölls under maj–juni 2025. Den 22 maj 2025 hölls ett öppet hus på Ålstensängen där medborgare och föreningar hade möjlighet att ställa frågor kring förslaget.

Under samrådet inkom 27 remissvar. Länsstyrelsen har tillstyrkt förslaget. Ingen remissinstans har avstyrkt förslaget. Synpunkter som har lämnats berör främst förslagen reservatsgräns, kartlayout, formuleringar kring kulturmiljö, anläggningar för rekreation och friluftsliv, bilparkering och cykel, detaljer i skötselplanen samt underhåll av befintliga anläggningar.

Efter samrådet har mindre justeringar av reservatsgränsen gjorts. Vidare har föreskrifterna förtydligats och texten om kulturmiljön kompletterats i reservatsbeslutet och skötselplanen.

Huvudsakliga ändringar jämfört med samrådsförslaget

Naturreservatsgräns

Mindre justeringar av reservatsgränsen har gjorts i samband med inmätningen av gränsen. En cirka 100 kvadratmeter stor yta kring befintlig elnätstation vid Alviksvägen har lämnats utanför reservatet för att underlätta framtida utbyggnad.

Förslag till beslutsdokument

I förslaget till beslut har föreskrifterna förtydligats för att möjliggöra en flytt av elljusspår om delar av spåret tas i anspråk vid exploatering längs Alviksvägen. Föreskrifterna har även tagit höjd för att möjliggöra anläggandet av ny gång- och/eller cykelbana mellan Solviksbadet och Alviksvägen. Vidare har föreskrifterna rörande tävlingar eller liknande event specificerats.

Förslag till skötselplan

Förslag till skötselplan har kompletterats rörande kulturmiljö, vattenmiljö, rekreation och friluftsliv.

Kontorens förslag till beslut

Kontoren föreslår att exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förslaget och föreslår att kommunfullmäktige förklarar Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat, enligt bilaga 1.

Stadsbyggnadskontoret föreslår stadsbyggnadsnämnden att godkänna samrådsredogörelsen, enligt bilaga 2.

Kontoren föreslår att exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Remissammanställning före minoritetsåterremiss

Ärendet har initierats av exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 december 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att inrättandet av Ålstensskogen och Storskogen som naturreservat ligger i linje med kommunfullmäktiges budget 2025 där berörda nämnder gavs i uppdrag att överlämna förslag på skötselplan, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat för Ålstensskogen och Storskogen år 2025. I budgetuppdraget ingår även att arbetet med naturreservat ska beakta genomförande av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur. Stadsledningskontoret konstaterar att detta har beaktats i förslaget. Beslut om skydd av området som

naturreservat är förenligt med gällande översiktsplan och bidrar till att uppnå Stockholms stads miljömål ”Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem”.

Stadsledningskontoret anser därför att det är positivt att det nu finns ett reservatsförslag som säkerställer områdets värden. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att inrätta Ålstensskogen och Storskogens naturreservat med det syfte, föreskrifter och avgränsning som framgår av bilaga 1 till detta tjänsteutlåtande.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation av Rita Valanko m.fl. (M)

Rita Valanko m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- a. Att delvis bifalla kontorets förslag till beslut.
- b. Att den föreslagna gränsen för naturreservatet utökas till att omfatta samtliga numrerade delområden från Naturvårdsinventeringen så som de redovisas på sida 12 i tjänsteutlåtandets bilaga 1 (skötselplan).
- c. Att därutöver anför följande:

Vi ser positivt på ett inrättande av Ålstensskogens och Storskogen naturreservat. Urban grönska i stadsmiljöer är viktigt för människors hälsa och välbefinnande, likväl som för ett förändrat klimat. Därför behövs en långsiktigt hållbar stadsplanering, där vi planerar in grönytor, stärker bevarande av befintlig natur och ersätter den grönska som tas bort vid nybyggnation. På flera ställen i stadens centrala styrdokument kan man läsa om vikten av grönska i staden och om att den ska öka. Men så är inte fallet när vi tittar på hur det ser ut i verkligheten. Sedan 1998 har stadens samlade grönyta minskat 389 hektar, en yta motsvarande hela Kungsholmen. Det är oroväckande utveckling som behöver tas på allvar, inte minst för att Stockholm ska fortsätta vara en attraktiv storstad. Socialdemokraternas bostads- och integrationspolitik går ut på att bygga bort omtyckta naturområden och förtäta Stockholms unika villaområden för att bygga fler lägenheter. Just nu byggs populära grönområden bort samtidigt som omtyckta villaområden får sin karaktär förändrad genom ogenomtänkta och impopulära förtätningar, som i Herrängsskogen, Karl Bondes skog, Rissneskogen, i Mälarhöjdens villaområden och Hägerstens villaområden. Moderaterna vill istället bevara Stockholms grönska och inrätta ett kommunalt mål om andelen grönska. Därför ser vi positivt på förslaget till nytt naturreservat, men anser samtidigt att samtliga delar om redovisas i Naturvårdsinventeringen på sida 12 i bilaga 1 (skötselplan) ska ingå i det kommande reservatet. Det är för oss obegripligt att Socialdemokraternas vänsterstyre har undantagit bl.a. delen precis väster om sporthallen. Där finns idag en viktig blandskog med påtagligt naturvärde och skyddade arter som behöver ges motsvarande skydd.

Reservation av Gabriel Kroon (SD)

Gabriel Kroon (SD) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets tjänsteutlåtande samt att därutöver anför följande:

Sverigedemokraterna har blivit upplysta om att område 25 som ligger mellan smedslättens tennisbanor och Solviksängen inte är med i förslaget till naturreservat.

Vi instämmer i Västerleds trädgårdsstads yttrande som anför att ”den föreslagna gränsdragningen följer inte Ålstensskogens naturliga förutsättningar och jordbrukslandskapets ursprungliga arrondering. Det syns ingen naturlig skillnad och gräns i naturen till område 26.” En eventuell framtida exploatering av område 25 skulle innebära ett stort ingrepp i landskapet och Ålstensskogen då marken är kuperad. Med anledning av detta föreslår vi att område 25 ska ingå i naturreservatet.

Ersättaryttrande av Aron Modig (KD)

Kristdemokraterna välkomnar initiativ för fler naturreservat i hela landet, om än dess tillämpning i Stockholm av naturliga skäl måste förbli restriktiv för att inte motverka huvudstadens tillväxt både ekonomiskt och geografiskt. Men det föreslagna naturreservatet i Bromma omfattar ett område som vi menar inte lämpar sig för exploatering, tvärtom kan reservatet freda Bromma från vänsterstyrets uttalade planer på förtätning och blandning genom hyreshus i stadens villaområden. Det är helt i linje med kristdemokratisk politik.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M)

Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:

1. Att delvis godkänna kontorets förslag till beslut.
2. Att den föreslagna gränsen för naturreservatet utökas till att omfatta samtliga numrerade delområden från Naturvärdesinventeringen så som de redovisas på sida 12 i bilaga 1 (skötselplan).
3. Att därutöver anföra följande:

Vi ser positivt på ett inrättande av Ålstensskogens och Storskogen naturreservat. Urban grönska i stadsmiljöer är viktigt för människors hälsa och välbefinnande, likväl som för ett förändrat klimat. Därför behövs en långsiktigt hållbar stadsplanering, där vi planerar in grönytor, stärker bevarande av befintlig natur och ersätter den grönska som tas bort vid nybyggnation. På flera ställen i stadens centrala styrdokument kan man läsa om vikten av grönska i staden och om att den ska öka. Men så är inte fallet när vi tittar på hur det ser ut i verkligheten. Sedan 1998 har stadens samlade grönyta minskat 389 hektar, en yta motsvarande hela Kungsholmen. Det är oroväckande utveckling som behöver tas på allvar, inte minst för att Stockholm ska fortsätta vara en attraktiv storstad. Socialdemokraterna bostads- och integrationspolitik går ut på att bygga bort omtyckta naturområden och förtäta Stockholms unika villaområden för att bygga fler lägenheter. Just nu byggs populära grönområden bort samtidigt som omtyckta villaområden får sin karaktär förändrad genom ogenomtänkta och impopulära förtätningar, som i Herrängsskogen, Karl Bondes skog, Rissneskogen, i Mälarhöjdens villaområden och Hägerstens villaområden. Moderaterna vill istället bevara Stockholms grönska och inrätta ett kommunalt mål om andelen grönska. Därför ser vi positivt på förslaget till nytt naturreservat, men anser samtidigt att

samtliga delar om redovisas i Naturvärdesinventeringen på sida 12 i bilaga 1 (skötselplan) ska ingå i det kommande reservatet. Det är för oss obegripligt att Socialdemokraternas vänsterstyre har undantagit bl.a. delen precis väster om sporthallen. Där finns idag en viktig blandskog med påtagligt naturvärde och skyddade arter som behöver ges motsvarande skydd.

Särskilt uttalande av Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), och Cecilia Obermüller (MP)

Det är välkommet att den rödgröna majoriteten kommer att inrätta naturreservat i Ålstensskogen och Storskogen. Genom detta initiativ visar vi på tydliga ambitioner att värna stadens natur- och rekreationsvärden. Skyddet stärker långsiktigt områdets biologiska mångfald och ekologiska betydelse som en del av stadens blågröna infrastruktur.

Ålstensskogen och Storskogen utgör viktiga värdekärnor med gamla barr- och ädellövskogar, artrika gräsmarker och kulturhistoriska miljöer, och är även ett populärt rekreationsområde för stockholmarna. Genom att formalisera skyddet säkerställs dessa värden för framtiden, samtidigt som staden långsiktigt kan planera för hållbar utveckling och fortsatt tillgång till grönområden i staden.

Särskilt uttalande av Mats Johnsson (SD)

Den orörda skogen och klipporna längs Mälaren i Ålsten förtjänar verkligen att skyddas. Dessutom finns det många fler orörda skog- och klippområden i Stockholms förorter som också behöver skyddas. Då man bebyggde dessa områden lämnades klippor och orörd skog som gröna öar i den nya bebyggelsen för att ge de boende en fin omgivning runt sina hem. Tyvärr gör majoriteten politik av att skydda enstaka skogsområden som självklart bör lämnas oexploaterat medan andra lika skyddsvärda grönytor ovarsamt bebyggs till förfång för de boende intill dessa förtätningar. Detta görs för att ge Miljöpartiet ett alibi för att de låter Socialdemokraterna hämningslöst förtäta många gröna flikar i småskaliga områden med höga hus, ofta med flerfamiljshus mitt i småhusområden som därmed förlorar sin småskalighet. Majoriteten kan i de exploateringarna peka på att de minsann har sparat enstaka naturreservat som om det skulle vara en tröst för de som får ett höghus intill sin trädgård. Nu sker det med motiveringen att befolkningen behöver blandas mer. Vi motsätter oss denna förtätningsiver och menar att förtätningar inte ska ske i Stockholms gröna trädgårdsstäder. Befolkningblandning bör ske i den takt medborgarna själva önskar i en egen boendekarriär utan pekpinnar från Sveavägen 68.

Ersättaryttrande av Mikael Valier Furtenbach (KD)

Kristdemokraterna välkomnar initiativ för fler naturreservat i hela landet, om än dess tillämpning i Stockholm av naturliga skäl måste förbli restriktiv för att inte motverka

huvudstadens tillväxt både ekonomiskt och geografiskt. Men det föreslagna naturreservatet i Bromma omfattar ett område som vi menar inte lämpar sig för exploatering, tvärtom kan reservatet freda Bromma från vänsterstyrets uttalade planer på förtätning och blandning genom hyreshus i stadens villaområden. Det är helt i linje med kristdemokratisk politik.